

TRADYCJA i NOWOCZESNOŚĆ

Drewno jest materiałem od najdawniejszych czasów szeroko wykorzystywanym w budownictwie. Surowiec jest sam w sobie doskonały, a najnowocześniejsze technologie obróbki i przetwarzania potrafią wydobyć jego najlepsze cechy.

Opracowanie: Tomasz Dąbrowski

Adresy i ranking producentów, orientacyjne ceny zamieszczamy w info rynku na str. 154

Drewno daje się stosunkowo łatwo obrabiać, a wykonane z niego dobrej jakości okno cechować się będzie trwałością niewiele mniejszą, niż wykonane z innych materiałów. Dodatkową zaletą drewna jest jego naturalne ciepło odczuwalne w dotyku i rozumiane jako para-

metr czysto techniczny (jest naturalnym materiałem izolacyjnym). Do produkcji okien używa się najczęściej drewna świerkowego, sosnowego, modrzewiowego czy dębowego. Drewno drzew iglastych jest najdelikatniejsze, ale odpowiednio zabezpieczone sprawdzi się w naszych warunkach klimatycznych. Trwalsze są okna dębowe – te zaleca się stosować na fasadach wystawionych na długotrwałe działanie czynników atmosferycznych takich, jak deszcz czy śnieg. Coraz łatwiej dostępne są także okna z dobrej jakości drewna egzotycznego – wśród tych gatunków najbardziej popularny jest mahoń. Oferta handlowa z każdym rokiem jest coraz bogatsza. Bez większego problemu kupimy okna już pomalowane i zakonserwowane środkami zabezpieczającymi, jak też przeznaczone do malowania na kolor wybrany przez klienta.

Okna drewniane mogą mieć nietypowe kształty **11**.

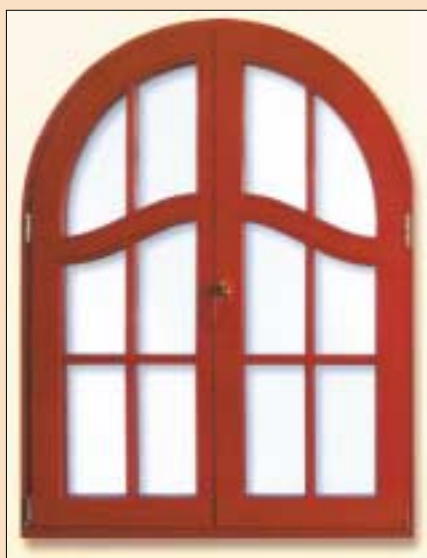
Budowa okna

Do produkcji dobrej jakości okien drewnianych używa się surowca pozbawionego sęków, pęcherzy żywicznych oraz śladów chorób wywołanych przez owady i grzyby. Drewno powinno być dobrze wysuszone, w przeciwnym przypadku po pewnym czasie, w mniejszym lub większym stopniu ulegnie zwichrowaniu. Gotowe okno bardzo trudno ocenić pod tym kątem, gdyż ewentualne wspomniane wady są praktycznie nie do wykrycia podczas wstępnych oględzin produktu i ujawniają się dopiero po jakimś okresie użytkowania. Jeżeli mamy wątpliwości, co do jakości oferowanego nam produktu, poprośmy o przedstawienie certyfikatów, świadczących o tym, że okno spełnia wymagania norm jakości. Wszyscy producenci stolarki powinni posiadać takie certyfikaty. Nie oznacza to, oczywiście, że wyroby firm nie mających

fol. Stolarka Wołomin

Mając do wyboru: okna z drewna litego czy klejonego, wybierzmy klejone z wielu warstw, gdyż będzie odporne na wypaczenia.

1 Zamontowanie okien o nietypowym kształcie powinniśmy przewidzieć już na etapie projektu (fot. Drewexim)

certyfi-katów są zawsze gorszej jakości. Mimo wszystko najbezpieczniej jest jednak kupować produkt sprawdzonej marki.

Najbardziej popularne okna drewniane produkuje się z drewna sosnowego klejonego warstwowo. Oznacza to, że zarówno ościeżnica jak i rama okienna składają się z kilku, równoległych sklejonych ze sobą elementów. Okno wykonane z drewna litego w całym swoim przekroju ma słoje ułożone w sposób regularny. Pod wpływem wilgoci, lub wysokiej temperatury drewno może zacząć się paczyć, co skończy się zwichrowaniem konstrukcji okna. **Drewno klejone pozbawione jest tej wady, gdyż słoje rozłożone są nieregularnie, w związku z czym jest ono odporne na odkształcenia.** Ma przy tym wszystkie zalety drewna litego – kleje użyte podczas procesu produkcji czynią drewno klejone równie wytrzymałym i trwałym. Jeżeli stajemy przed dylematem: okno z drewna klejonego czy litego – wybór jest oczywisty – tylko drewno klejone.

Wybierając okno należy zwrócić uwagę na jego konstrukcję. W domach jednorodzinnych spotyka się modele **skrzynkowe, zespolone** oraz **jednoramowe** **2** – te ostatnie, dzięki wysokiej jakości i komfortowi użytkowania systematycznie wypierają z rynku pozostałe rozwiązania konstrukcyjne. **Okna skrzynkowe** składają się z dwóch

skrzydeł – wewnętrznego i zewnętrznego, otwieranych niezależnie od siebie. Konstrukcja zespolona to dwie „warstwy” skrzydła skrócone ze sobą śrubami – okno takie, zabrudzone wewnątrz, trzeba rozkręcić do umycia. Bezkonkurencyjne są w tym zestawieniu okna jednoramowe klejone warstwowo **3**. Ich konstrukcja jest najbardziej stabilna, poza tym najłatwiej utrzymać je w czystości, gdyż skrzydła montowane są na jednej, nierozkręcalnej ramie. Na stabilność i sztywność konstrukcji ramy oraz skrzydła dosyć duży wpływ ma także sposób łączenia elementów drewnianych w narożach. Najczęściej stosowane jest klejenie przy użyciu techniki przypominającej rozwiązanie, które można określić jako pióro i wpust (tzw. czopy klejone), zdarza się również, choć znacznie rzadziej, klejenie do czoła elementów przyciętych pod kątem 45° i dodatkowe skręcenie śrubami.

Wykańczanie okien drewnianych

W przypadku okien drewnianych estetyka jest mocno związana z trwałością i funkcjonalnością całego wyrobu. Powinniśmy zdawać sobie sprawę z tego, że okna mają bezpośredni kontakt zarówno z deszczem, śniegiem i parą wodną, a także z zupełnie odmiennymi warunkami atmosferycznymi – suchym powietrzem i słońcem, potrafiącym nagrzać płaszczyznę okna do bardzo wysokich temperatur. Jest więc oczywiste, że środki chemiczne, służące do wykańczania powierzchni drewnianych okna muszą gwarantować uzyskanie nie tylko zadowalającego efektu wizualnego, ale także zabezpieczać je przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych. Jeszcze przed kilkunastu laty okienne powłoki malarskie wykonywane były z użyciem preparatów chemoutwardzalnych, które nie spełniały oczekiwań klientów – pod wpływem deszczu, słońca i mrozu czasem już po roku użytkowania farba pękała, a w skrajnych przypadkach zaczynała odpaść od ramy i skrzydła całymi płatami. **Dziś farby te zastąpione zostały trwałymi farbami wodorozcieńczalnymi oraz impregnatami i lakierami na bazie akrylu.** Wykonane z nich powłoki malarskie są estetyczne i trwałe. Dzięki temu, że zachowują pewną

2 Typowe drewniane okno jednoramowe z szybą podzieloną szprosami (fot. Sokółka)

elastyczność, pod wpływem zimna i gorąca pracują razem z elementami okna – zalety tej nie miały farby chemoutwardzalne.

Jedną z największych zalet drewna jest jego naturalny wygląd. Aby w pełni cieszyć się nim, możemy wybrać okno pomalowane farbą transparentną, dzięki której widoczne pozostaną słoje drewna **4**. Zupełnie inne efekty uzyskamy stosując farby

3 Okno drewniane klejone z trzech warstw jest kilkakrotnie bardziej odporne na wypaczenie (fot. Pol Skone)

kryjące – do niedawna w sprzedaży dostępne były prawie wyłącznie okna białe, dziś coraz częściej producenci do swojej oferty włączają modele malowane na inne kolory, często dobierane na życzenie klienta. Wybierając kolor okna przeznaczonego na elewację wystawioną na intensywne i długotrwałe działanie słońca pamiętajmy – im kolor ciemniejszy, tym powłoka malarska silniej się nagrzewa, co w dłuższej perspektywie czasu oznacza szybsze jej zużycie. ■

Okna drewniane

☺ Zalety:

- wykonanie z przyjaznego środowisku materiału, naturalne piękno drewna;
- zdolność pochłaniania i oddawania niewielkiej ilości wilgoci, co ma wpływ na korzystny mikroklimat;
- bezpieczeństwo – w razie pożaru nie wydzielają trujących gazów.

⊗ Wady:

- nieco wyższa cena w porównaniu z oknami z PVC;
- konieczność konserwacji środkami do pielęgnacji drewna i malowania co pewien czas.

4 W zależności od gatunku drewna użytego w procesie produkcji ościeżnicy i skrzydła uzyskamy odmienny rysunek stojów oraz kolor okna (fot. Stolarka Wołomin)

BRAK REKLAMY